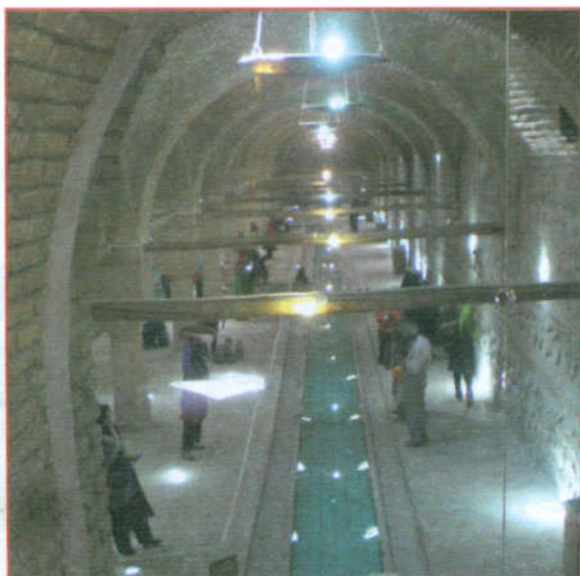

رختشویخانه استان زنجان

فاطمه مرادی

بنای تاریخی رختشویخانه که در قلب بافت تاریخی استان زنجان خودنمایی می‌کند محلی عمومی برای شست‌وشوی لباس بوده و در زمان خود به شکلی بسیار پیشرفته قسمتی از نیازهای بهداشتی شهر را تأمین می‌کرده است. این مکان به دلیل کمبود آب و برخورداری از امکانات کافی، مورد توجه بیش‌تر بانوان بوده است.

رختشویخانه شامل دو قسمت است؛ یک قسمت محل مدیریت و سرایداری و حیاط است و قسمت بعدی بخش اصلی رختشویخانه را تشکیل می‌دهد. این فضا توسط یازده ستون به صورت قرینه، سالن را به دو قسمت تقسیم کرده است. فاصله ستون‌ها از هم ۵/۱۷ متر، و سقف این مجموعه گنبدی شکل است و بر روی هر گنبد چند دریچه برای تهویه هوا و ورود نور وجود دارد.

آب این مجموعه از دریچه به داخل حوضچه‌ها می‌ریخته و مصالح به کار رفته در ساختمان آن عبارتند از ملاط ساروج که ترکیبی از سفیده تخم مرغ، آهک، خاکستر و شن و ماسه است، و آجرهای کرم ختایی رنگ و لاشه سنگ.

نکته جالب در رختشویخانه شست‌وشوی لباس‌ها با توجه به درجه کثیفی لباس‌ها بوده، اولین حوض از آب انبار به آب شیرین و آشامیدنی اختصاص داشته، بعد لباس‌های آیکشی شده و به ترتیب لباس‌های کثیف‌تر در قسمت‌های بعدی شسته می‌شده است. حوض چهارم برای لباس‌های خیلی کثیف بوده و آب آن بلافاصله بیرون می‌رفته و از طریق زه‌کشی به داخل فاضلاب شهری می‌ریخته است.

این مکان هم‌اکنون توسط اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری اداره می‌شود. ●

